

Prof. PhDr. Zdeno Kolesár, PhD.

Fakulta multimediálných komunikácií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Posudok na dizertačnú prácu Mgr. Venduly Tůmovej *Fotografická prezentace současné architektury*

Dizertačná práca Mgr. Venduly Tůmovej na tému *Fotografická prezentace současné architektury* vychádza z premisy, že súčasnú architektúru do značnej miery vnímame prostredníctvom fotografie v rozmedzí od idealizovaného obrazu po kontextuálne analýzy. Tie sa zasa môžu pohybovať v rovine skúmania vzťahu k okolitej zástavbe, k prírodnému prostrediu, ale aj k sociokultúrnej situácii. Fotografovanie architektury má priamy vzťah k objektu obrazového zvýznamnenia, ale, ako presvedčivo dizertantka dokazuje, predstavuje zároveň autonómnu oblasť, ktorá je okrem iného médiom premýšľania o zmysle architektonickej tvorby. K tomu odkazuje aj titul sprievodnej knižnej publikácie „Vidět architekturu/Myslet architekturu“ vychádzajúci v mierne pozmenenej podobe z dizertačnej práce.

Text práce obsahuje štandardne požadované náležitosti ako úvodné definovanie cieľa a súčasného stavu výskumov v sledovanej problematike, popis využívaných metód, v závere potom súpis literatúry atď. Príloha ponúka aj Požiadavky na zákazkovú fotografiu architektúry. Dizertačná práca rozsahom napĺňa požiadavky kladené na tento druh prác, text je sprevádzaný vhodne zvolenou obrazovou dokumentáciou.

Dizertačná práca je rozdelená do siedmich kapitol, pričom jej značnú časť predstavujú prípadové štúdie dokladajúce schopnosť analyticky a kriticky komentovať konkrétne výkony v rámci sledovanej témy. Keďže autorka sa v skúmanej oblasti sama pohybuje, ponúka zainteresovaný pohľad, obzvlášť na tvorbu štúdia Boys/Play/Nice. Za pozitívum považujem to, že na viacerých miestach namiesto autoritatívnych vyhlásení kladie otázky a naznačuje ich alternatívne riešenia, pričom uvádza argumenty v ich prospech či neprospech. Osobitnú pozornosť venuje zákazkovej fotografii architektúry, pričom ju v protiklade k jej bežnému znevažujúcemu hodnoteniu ako „komerčnej“ a menejcennej obhajuje ako legitímnu súčasť diskurzov fotografickej tvorby so špecifickou výpovednou hodnotou pre sféru dokumentácie architektúry aj pre oblasť jej interpretácií.

Domnievam sa, že posudzovaná dizertačná práca je prínosá v rovine konkrétnych kritických komentárov domácej praxe (napríklad medializácie

architektonických prác v českých odborných aj menej odborných médiách), v súvislostiach širších medzinárodných presahov problematiky (napríklad pri porovnávaní domácej produkcie s produkciou krajín s podobnou historickou skúsenosťou či v analyzovaní prezentácií na benátskom Bienále architektúry) aj v rovine premietnutia získaných poznatkov do rozvinutia teórie a metodológie skúmania sledovanej témy. Môže byť produktívne využívaná v pedagogických aktivitách a ponúka tiež impulzy pre rozvoj odbornej praxe. Odporúčam preto dizertačnú prácu Mgr. Venduly Tůmovej na tému *Fotografická prezentace současné architektury* k obhajobe a v prípade jej úspešného priebehu jej navrhujem udeliť titul PhD.

